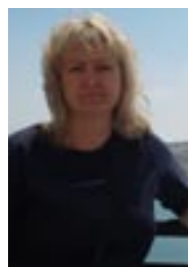

Léto na ostrově

Gozo si zamilovali nejen ti, co se rádi koupou, ale hlavně potápěči

MICHAELA MATUŠČÍKOVÁ si jako vždy i na Gozu nejvíc užívá místní dobrotu

MALTU, PAMÁTKAMI HÝŘÍCÍ OSTROV VE STŘEDOZEMNÍM MOŘI, ZNÁ KAŽDÉ DÍTĚ. ALE JEHO MENŠÍ, ZELENĚJŠÍ BRÁŠKA, OSTROV GOZO, SI ROZHODNĚ TAKÉ ZASLOUŽÍ POZORNOST.

Druhý největší ostrov Maltského souostroví má za sebou trochu jinou historii než největší Malta. Rytíři řádu svatého Jana tu sice vystavěli pevnost, ale ostrov nebyl nikdy opevněn a nekonaly se ani řady paláců. Gozané se vždy museli umět bránit útočníkům a starat se sami o sebe. Někteří Malťané jsou ochotni přiznat, že Gozo je hezčí a rozhodně jich sem mnoho jezdí na dovolenou.

Na Gozu je méně památek, ale o to víc zeleně a taky krásné pláže. Protože půda není tak vyschlá, daří se tu mnohem lépe ovoci i zelenině. A Gozané tvrdí, že jejich plody hned poznáte po chuti.

NEJLÉPE ZA VOLANTEM

Na Gozo se dá přiletět, ale hydroplán z Malty je prý velmi drahý. Proto je mnohem lepší a levnější využít trajekt, který

pravidelně zdolává ten kousek moře mezi Maltou a Gozo za dvacet minut. Z přístavu Mgarr Harbour jezdí každou hodinku do hlavního města autobusy a jsou to stejní historičtí krasavci jako na větší Maltě. Kdo si chce ale ostrov pořádně užít, půjčí si auto.

Za volantem se nenechte zmást. Jednak se tu samozřejmě jako na Maltě jezdí vlevo a kromě toho má hlavní město dva názvy. Směřujte proto klidně jak k Rabatu, tak k Victorii. První pojmenování dali městu Arabové, to druhé dostalo na počest anglické královny Victorie. Je to jediné město na Gozu a není nijak velké, šest tisíc stálých obyvatel. Rozhodně však stojí za to prohlédnout si je, nevynechat kouzelné náměstí It-Tokk, kde se koná bleší trh, a pak vyrazit vzhůru na jedinou pevnost ostrova, které se tu prostě říká Citadela. Z jejich nádherně za-

chovalých hradeb může každý shlédnout celý ostrov kolem dokola. Je tu jen jeden vysoký kopec, na jehož vrcholu stojí socha žehnajícího Krista, a pár stolových hor.

TAJEMNÉ STAVBY

Památky nejsou na Gozu nahuštěny jedna vedle druhé, ale vzhledem k rozloze ostrova nejsou daleko. A jsou to skvosty. Například jedna z nejstarších kamenných staveb světa, pět tisíc let starý megalitický chrám Ggantija. Tedy to, co z něj zbylo – zdi z tvrdého bílého vápence. Stavba, stejně jako podobné chrámy na Maltě, je opředena mnoha dosud nerozluštěnými tajemstvími. Kdo a proč jej postavil, proč je vyzdoben prakticky jen sexuálními symboly; je i jeho půdorys zpodobněním nahé macaté ženy, takové, jako jsou sošky nalezené v chrámu?

Trajekty z Malty připlouvají do jediného většího přístavu na Gozu Mgarr Harbour

Na nábřeží ve vesničce Marsalforn mohou turisté spojit příjemné posezení s koupáním

Toto jsou prý nejstarší kamenné zdi na světě, stěny svatyně Ggantija, uprostřed ostrova

Joe Spiteri namazal rajčatovou „kunservu“ na toasty a přidal kapku olivového oleje

Proslulé Azurové okno není terén pro běžné plavání, ale potápěči tu najdou desítky podvodních jeskyní. Příjemná zátoka pro plavce je jen o kousek vedle.

Například jedna z teorií říká, že toto je cíp bájně Atlantidy.

SÝR A MASÍČKO

Gozo nezklame ani mlsné turisty, bažící po kulinárních zážitcích. Začneme prostou, ale nesmírně chutnou místní specialitou. Jmenuje se kunserva. Jde o pastu z rajčat, ovšem chutí se nepodobá ničemu, co znáte. Gozané si ji mažou rovnou na chleba. Tajemství její chuti je prý ve speciálních rajčatech a v tom, že na ně nikdy neprší.

Další místní delikatesou je ovčí sýr gbejna. Buď si dáte čerstvý bílý, nebo zahnědlý, ten ovšem není uzený, ale sušený na vzduchu na speciálních sítěch.

Klasickým jídlem je na Gozu králík, a to i divoký, který tu volně žije a je loven. Využije se v kuchyni nadvakrát. Větší kusy se pečou a podávají samostatně, menší kusy se nasekané dusí ve

speciální omáčce z rajčat se skořicí, vínem a bylinkami, což se posléze nalije na špagety. Na jídelničku Gozanů byste našli také hodně ryb.

No a pokud jde o sladkosti, typický národní koláč zvaný medový kroužek vás rozhodně nezklame.

SADY NA KOPCÍCH

Dostali jste chuť? Zastavte se na farmě. Na cestě z Victorie k vesnici Marsalforn, obklopené plážemi, vás Joe Spiteri uvítá na farmě Ta'Mena. Jeho matka, která sady a pole zakládala, se jmenovala Carmena, ale byla známá jako Mena. Joe tedy pojmenoval hospodářství po ní. Ve znaku má tři kopce, obrázek těch, na nichž zrají meruňky, nektarinky, broskve, pomeranče, olivy a svatojánský chlebiček. Mezi nimi roste vinná réva. To má Joe

asi nejraději. Stojí na kopci a ukazuje, kde se rodí které hrozny a jaké z nich bude víno. Na zídkách pod stromy je dost místa pro kapari a trsy bylinek. A mezi tím potkáte tu osla, tu ovce, tu strakaté psy... Na jahodová pole či mezi keře rajčat se ale nedostanou. Na tři-cetihektarové farmě pracuje celoročně čtrnáct lidí, v době největší sklizně pomáhají i sezonní dělníci. A Joe stále přemýšlí, co ještě zlepšit: „Mám pětadvacetileté zkušenosti, ale vždycky se rád naučím něco nového. Například stále získáváme nové zkušenosti s vínem.“

Na farmě si můžete nakoupit ovoce, sýry, kunservu, víno, marmelády ze všech druhů ovoce, olivový olej. Ale pokud byste si dali pořádné jídlo v dobré restauraci, Joe vám jistě doporučí podnik svého bratra v Marsalfornu. ■

Suchá fakta

- 1 Rozloha ostrova Gozo je jen 66 čtverečních kilometrů, žije tu 30 000 stálých obyvatel.
- 2 Najdete zde jedno město, hlavní, a třináct vesnic.
- 3 Gozo patří do Maltského souostroví, pod Maltskou vládu, má své ministerstvo pro Gozo.

Bez koupání to nejde

Dovolená na ostrově, to samozřejmě znamená koupání v moři. Gozo milují nejen plavci, ale také potápěči. V oblasti pláží Dwejra se nalézá nejen proslulé Azurové okno, skalní útvar vyběhající do moře, ale také hluboké podmořské jeskyně.